

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravišтво je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebi na:

Na kmetijsko razstavo v Ljubljano! — Opozorilo zaradi umetnih gnojil. — Mešano umetno gnojilo. — Kaj nas uče triletna opazovanja pri naših poizkusih gnojenja travnika z umetnimi gnojili. — Pašniški plevel. — Reja telet — merilo za naš napredek. — Privezovanje telet v hlevu. — Najboljše ameriške podloge za naše vinograde. — Mlekarska razstava v Ljubljani. — Vrtnarska razstava v Ljubljani. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Na kmetijsko razstavo v Ljubljano!

Od vseh strani se kaže veliko zanimanje za to razstavo, ki se bo vršila od 4. do 13. septembra t. l. Mi, kmetovalci, smo pa poklicani, da jo obiščemo v čim večjem številu, kajti to je prva prilika, da se priredi v Ljubljani prva večja kmetijska razstava, ki je nam na dobro vprizorjena. Prirejale so se dosedaj pač že razstave, toda le iz ene ali druge kmetijske panoge. Ta razstava nas ima pa seznaniti v strokovno-poučnem oddelku z vsemi pripomočki, ki se danes priporočajo za naš nadaljnji napredek. Ta poučni oddelk nam ima nazorno predstaviti vse, kar je treba vedeti naprednemu gospodarju iz ene in druge kmetijske stroke, da si ve pomagati pri izboljšanju svoje kmetije.

Poleg tega obsega razstava tudi današnji razvoj našega mlekarstva, ki je najvažnejša panoga našega gospodarstva. Razstavljeni bodo tudi gospodarski stroji, žlahtni pridelki naših višinskih gor, konji, itd. itd.

Porabimo lepo priliko in oglejmo si razstavo, ki je naša in nam na dobro prirejena. Poučimo se na njej, kaj bi se dalo izvesti na naši kmetiji, da bi dosegli lepše in boljše uspehe. Naše podružnice naj bi zbrale svoje člane in naj bi skupno obiskale razstavo v času od 4. do 13. septembra. Lahko se zvrste vse! Naši kmetovalci pa naj bi našli na njej mnogo nove pobude za izboljšanje svojega stanu, ki ga je mogoče doseči le po poti stalnega napredka in s pomočjo novejših izkušenj. Marsikaj dobrega smo že dosegli v zadnjih desetletjih, a treba je neprestano in neutrudljivo naprej do novih in večjih uspehov! Nekatere podružnice so že napovedale skupen obisk. Naj jim sledijo še vse druge!

Opozorilo zaradi umetnih gnojil.

Sedaj ko prihaja čas jesenske setve in gnojenja, je važno, da si priskrbimo potrebna semena in gnojila.

Kupčija z umetnimi gnojili je danes zelo razvita in je trgovsko spekulativna. Zato tudi ni povsod tako zanesljiva, kakor bi morala biti. Razne firme obešajo neukim kupcem gnojila, ki ne vsebujejo tega, kar obetajo. Zaraditega je važno, da kupujemo gnojila vedno le po **odstotni vsebini** glavnih gnojilnih snovi in jih tudi po tej vsebini plačujemo. Opozorjamo na to, ker je v interesu prizadetih kmetovalcev in poštene kupčije, da se gnojila ne preplačujejo preko njih dejanske vrednosti. To velja za Tomasovo žlindro in za vsa druga gnojila. Vsaka nižjeodstotna Tomasova žlindra, ki je kupljena za višjeodstotno, je sleparija in se z njo denar zametuje in zapravlja.

Naši gospodarji in družbeni člani iščejo češče v zadnjem trenutku potrebna umetna gnojila in se zatekajo po nje k prvi bližnji tvrdki, namesto da bi potrebna gnojila skupno naročali potom svoje kmetijske podružnice ali pa naravnost pri Kmetijski družbi. Kmetijska družba ima dolžnost, da štiti svoje člane pred izkoriščanjem po nezanesljivih prodajalcih in da kontrolira to kupčijo v prid dobri stvari. Ona je poklicana, da varuje interese svojih članov, in je zato edino prav, da družbeni člani potrebna umetna gnojila naročajo pri glavni družbi. Zgodí naj se to pravočasno. Naloga podružnic pa je, da zbirajo že sedaj skupna naročila in da gredo pri tej kupčiji svojim članom v vsakem oziru na roko.

Mešano umetno gnojilo.

Večina naših kmetovalcev nima še pravega pojma o gnojenju z umetnimi gnojili in misli, da je za vse rastline in zemlje vsako umetno gnojilo dobro. Zaraditega se glasijo tudi mnoga naročila kar nakratko: „pošljite mi toliko in toliko umetnega gnojila“, ne da bi naročnik navedel, katere vrste ga želi. To je tudi največkrat vzrok, če uporabljeno gnojilo ne učinkuje tako, kakor gospodar pričakuje. Vzrok neuspehu ne tiči torej v sredstvu samem, temveč v načinu porabe. Pravilno **uporabljena umetna gnojila vedno učinkujejo.**

Za pravilno uporabo umetnih gnojil je pa treba nekoliko pojma o prehrani rastlinstva. Rastline potrebujejo več hranilnih snovi, med njimi pa največ dušika, fosforove kisline in kalija. Teh hranil pa ne dobijo dovolj v izčrpani zemlji, ker so jih povečini porabile že prejšnje rastline, zato jih moramo nadomestiti z gnojenjem.

Hlevski gnoj vsebuje vsa tri navedena hranila, zato tudi najbolj in najenakomerneje učinkuje na razvoj rastlinstva. Večina umetnih gnojil ima pa le po eno hranilo, zato je njih učinek enostranski. Mnogokrat pa ta celo izostane, če manjka zemlji še kako drugo hranilo. **Razvoj rastline je namreč odvisen od tistega hranila, ki ji je v najmanjši množini na razpolago.** Zato n. pr. gnojenje s samim kajnitom ali kalijevo soljo ne učinkuje, če ni v zemlji dovolj dušika; ravnotako ni pričakovati uspeha s samim apnenim dušikom, če je v zemlji pomanjkanje fosforove kisline ali kalija. Iz tega sledi, da dosežemo pri gnojenju z umetnimi gnojili popoln uspeh le tedaj, če uporabljamo vse tri vrste umetnih gnojil.

Umen poljedelec bo torej nabavljal vse tri vrste gnojil posamezno in jih uporabljal pri različnih rastlinah v tistem razmerju, ki je zanje najbolj prikladno. Če jih bo hotel potrositi naenkrat, jih bo tako zmešal, kakor predpisujejo dotična pravila.

Vseh gnojil pa ni mogoče medsebojno zmešati, ker se lahko pokvarijo. Tako imamo gnojila, ki jih lahko vsak čas zmešamo, ne da bi se pokvarila; druga zopet smemo spraviti skupaj samo pred trosenjem; tretja se pa sploh ne dajo mešati, ker nastanejo pri tem kemične spojine, ki preprečijo učinkovanje gnojil. Za navadnega poljedelca je pa najbolje, če kupuje že **mešano gnojilo**, ki vsebuje vsa tri navedena gnojila, ker si s tem prihrani mešanje in negotovost glede učinka. **Pravilne mešanice umetnih gnojil učinkujejo vedno dobro.** Mešanje posameznih gnojil pa ni tako lahko, ker je treba najti primern način, da se v mešanici ohranijo vsa hranila v nezmanjšani učinkovitosti. Taka mešana gnojila so v uporabi že v vseh naprednih deželah pa tudi v manj naprednih, kakor n. pr. na Hrvaškem in v Banatu, kjer se trosijo že v velikih množinah. V Sloveniji so pa še malo poznana, ker ni bilo pri nas tvornice, ki bi jih pripravljala v primerni obliki. Letos je pa neka tvornica prišla na način, kako se da primerno združiti apneni dušik s superfosfatom in kalijevo soljo, ne da bi zaraditega trpela učinkovitost posameznih gnojil. Množina teh v mešanici je taka, kakor jo povprečno potrebujejo vse rastline, zato se z njo gnoji lahko vsem kulturam, posebno jo je pa priporočati za gnojenje ozimne (pšenica, rž, ječmen).

Kako izgleda taka mešanica, se lahko vsak prepriča na kmetijski razstavi v Ljubljani v strokovno-poučnem oddelku. Po dosedanjih izkušnjah se rabi tega mešanega umetnega gnojila po 300 kg na ha, ali 30 kg na mernik posetve, ali 170 kg na oral. Gnojilo se potrosi pred oranjem po njivi in zaorje. Uspeh takega gnojenja se bo poznal deloma že letos, gotovo pa prihodnjo pomlad in ob žetvi. To mešano gnojilo ima Kmetijska družba v zalogi in ga oddaja po 170 Din za 100 kg.

Priporočati je kmetovalcem, da že sedaj v jeseni uvedejo poskuse s tem mešanim umetnim gnojilom in se sami prepričajo o njegovi učinkovitosti in dobičkanosti. **L.**

Kaj nas uče triletna opazovanja pri naših poizkusih gnojenja travnika z umetnimi gnojili.

Inž. Henrik Mohorčič.

Avstrijska statistika dokazuje, da so srednje kmetije — za katere se je vodilo natančno knjigovodstvo — v vseh deveterih slučajih pasivne, da torej nima posestnik nobenega haska v primeru z drugimi pridobitnimi panogami.

Donos gospodarstva ne krije faktičnih potreb!

Takih statistik pri nas v Sloveniji še ni. Vendar lahko sklepamo na sličnost glede žalostnih razmer v našem kmetijstvu.

Za povzdig rentabilnosti naših kmetij bi bile morda potrebne dalekosežne reforme glede načina obdačenja, umno gospodarjenje pri državni upravi in industrijalizacija kmetijskega obrata z bolj intenzivnim gospodarjenjem, ki bi predvsem upošteval pogoje razmere.

Oglejmo si na pr., kako bi vspevala srednja kmetija pri nas, če bi rabila umetna gnojila, če jih dosedaj ni rabila!

V državni trtnici v Pekrah sem napravil tak gnojilni poizkus l. 1913. na travniku, ki ni bil prej nikdar gnojen in so mi znani vsi podatki glede košenj tudi za leta 1924. in 1925., za kar se posebno zahvaljujem upravitelju državne trtnice gosp. Šumenjaku.

Spomladi 1923. je bila cena umetnih gnojil sledeča za 1 kg: superfosfat 2.15 Din, čilski soliter 9,— Din, apneni dušik 3.— Din, 40% na kalijevo sol 1.50 Din.

Po 200 m² enako velike štirioglate parcele sem pognojil tako kakor je razvidno iz naslednje razpredelnice in se nanaša navedena množina umetnega gnojila le na površino 100 m²:

Štev. parcele: s čim pognojena:

1	negnojena
2	3 kg superfosfata in 2 kg apnenega dušika
3	3 kg superfosfata, 1½ kg kalijeve soli in 2 kg apnenega dušika
4	1½ kg kalijeve soli
9	2 kg apnenega dušika
10	negnojena.

Donos posameznih parcel v posameznih letih za prvo in drugo košnjo, izdatki za umetna gnojila in množino skupnega pridelka in čisti dobiček so bili sledeči, če se upošteva še pri tem cene sena na mariborskem trgu, ki so znašale:

1. septembra 1923. 100 Din, 1924. 70 do 75 Din in 1925. 50 do 60 Din in da je znašala obrestna mera za najeta posojila v letih

1923. 7—9%

1924. 10—12%

1925. 12—14%.

Štev. parcele	množina pridelka na 100 m ² v kilogramih v letih			množina skupnega pridelka v kilogramih
	1923	1924	1925	
1	23.7 + 25.0	26.5 + 15.0	23.5 + 12.0	125.7
2	28.9 + 36.8	30.0 + 22.1	27.5 + 19.2	164.5
3	35.9 + 28.0	34.2 + 24.6	30.8 + 23.3	176.8
4	26.1 + 27.4	27.2 + 19.8	24.4 + 18.3	143.2
9	27.0 + 18.5	19.5 + 18.5	19.0 + 16.0	118.5
10	12.6 + 14.8	16.1 + 12.5	13.9 + 11.6	81.5

Štev. parcele	izdatki za umetna gnojila v Din	obresti z obrestmi vred za najeto posojilo v svrhu nakupovanja umetnih gnojil od 1. III. 1923. do 1. IX. 1925. v Din	čisti dobiček v treh letih po odplačilu dolga z obrestmi vred in še 10%-nem odbitku v Din
1	0.00	0.00	0.00
2	12.45	3.98	15.79
3	14.70	4.69	20.84
4	2.25	0.72	9.89
9	6.00	1.91	22.14
10	0.00	0.00	0.00

Iz razpredelnice se razvidi, koliko znaša dobiček, če bi se rabila umetna gnojila v **slučaju, da ni zadostnega domačega gnoja, mešaneca in gnojnice** na kmetiji pri gnojenju površine enega ara pri travniku ob znožju Pohorja v Dravski dolini, če se odbije čistemu dobičku še 10% no vrednost vsled povečanja stroškov pri gnojenju in košnji, prevoza gnojil iz Maribora, stroškov za večji prevoz na skedenj in na trg, padca cen vsled večje produkcije sena in za večji prepis davkov za slučaj, da bi se najelo posojilo za nakup umetnih gnojil.

Poizkusi so dokazali na neizpodbiten način, da zamoremo povzdigniti dobičkanosnot naših kmetij z uporabo umetnih gnojil in bilo bi le želeči, da bi se dvignil zmisel pri posestnikih za večjo produkcijo z izvedbo eksatnih gnojilnih poizkusov v vsej Sloveniji.

Ko vidiš posestnik, da izvlečeš iz enega orala lahko na leto

1274 Din

čistega dobička brez truda in muke, ali ne meniš, da bi se izplačalo poizkusiti srečo, če si dosedaj zane-marjal svoje dolžnosti? Poizkusi so pa obenem tudi dokazali možnost, da bi se lahko posojilnice in hranilnice bavile s financiranjem novo nastalih potreb kmetijstva v korist splošnosti.

Pašniški plevel.

Plevel škoduje povsod, na njivah, travnikih, pašnikih itd. Povsod je vsiljiv in nadležen, ker jemlje prostor in krade živež. Po obdelanih zemljiščih preganjamo plevel že odnekadaj. Po naprednih deželah imajo najbolj obdelane in najpolj čiste njive, travnike in pašnike. Ondotni gospodarji so prepričani, da imajo od čistih zemljišč dosti več pridelka in dosti manj stroškov. Po teh krajih imajo tudi pašnike čiste. Pokriva jih travnata in rodovitna ruša slično kakor travnike. Saj nima biti med njima pravzaprav nobene druge razlike kakor ta, da po pašnikih pasemo, travnike pa kosimo. Po naprednih alpskih deželah, kakor je n. pr. Svica, imamo tudi menjalne travnike ozir. pašnike, ki jih rabijo menjaje nekaj let za košnjo, potem pa za pašo. Pri nas pa izgledajo pašniki vse drugače. Pri nas so pašniki še povsod polni raznovrstnega plevela, ki se od enega leta do drugega vzdržuje, od naše strani pa pušča v nemar.

Pašniški plevel moramo zatirati. Tudi pri nas naj bo pašniška ruša čista in travnata. Pašniški plevel tvorijo vse tiste nevskečne rastline, ki jih živina ne mara in katerim se umika. Zato nam na pašniku ostajajo in kvarijo vso drugo rušo. Nekateri pašniki so tako porastli s plevelom, da je skoraj tretjina pašnega prostora izgubljenega. Med nadležen pašniški plevel štejemo trnjeve in bodeče rastline, kakor so robidnice, gladež, razni osati in osci, navaden turek, razno ščavje in kislice, trnecelj, mlečki, lehnik, koprive in sploh rastline, katerih se živina ogiblje. Te rastline moramo pokositi, in sicer po končani prvi paši, toliko zgodaj, da zabranimo razvoj semena. Razno ničvredno grmičje in brinje je posekati in izrjaviti. Vsaj to delo moramo na pašniku izvesti, da se iznebimo plevela, ki nam jemlje mnogo prostora, od katerega nimamo danes nobenega užitka.

Pokažimo, da znamo tudi pri nas ceniti vrednost čiste ruše. Tako delo zahteva malo truda, pri-naša pa mnogo koristi. Naj se tudi naši pašniki odlikujejo s čisto rušo in naj razodevajo našo brižnost. Iz zanemarjenih in zapleveljenih pašnikov naj postanejo čista travnata zemljišča, kakor jih vidimo po drugih deželah. Naše maloposestvo potrebuje več užitka s takih zemljišč, ki ga lahko dosežemo z bolj marnim delom. Pašnike je treba danes tako obdelovati kakor travnike! Potem bo tudi naša živinoreja bolj uspešna in hasnovita.

R.

Reja telet — merilo za naš napredek.

Po naših krajih presojava napredek v živinoreji še najbolj po tem, kako se razvijajo odstavljena teleta, to pa zaradi tega, ker je reja telet pri nas še močno zaostala. Tudi sicer ne bomo prišli kmalu do cilja, toda reja telet je najbolj pristna slika o tem, na kakšni stopnji napredka se danes nahajamo z našo živinorejo. Malone povsod trpi reja telet vsled slabega odstavljanja v taki meri, da se jim to pozna več ali manj vse poznejše življenje. Teleta se v razvoju naravnost zavirajo, ker jim ne dajemo tega, kar potrebujejo za neoviran svoj razvoj. Manjka jim v tej dobi še mleka in drugih močnejših krmil. Prehitro jih navajamo na prazno suho

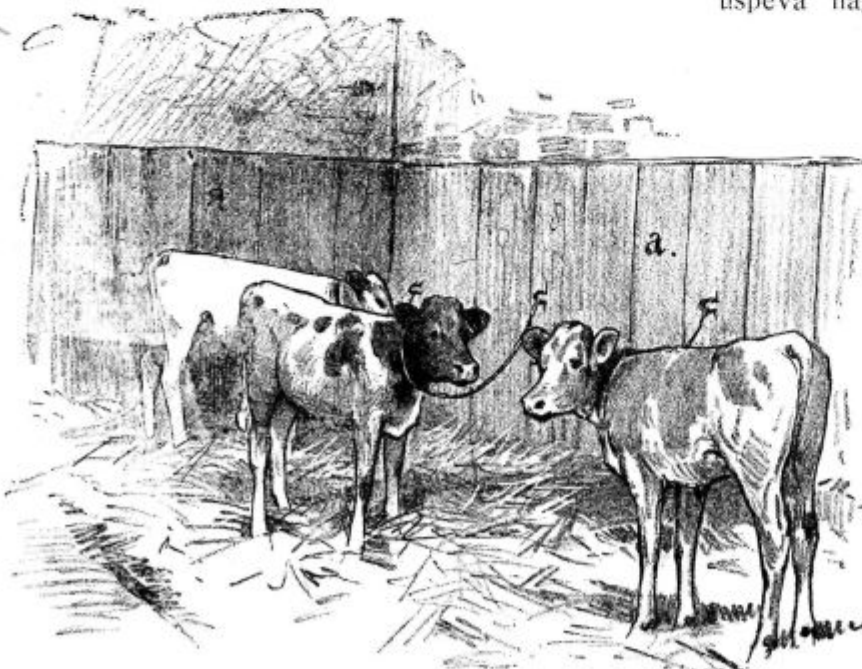
krmo, ki je ne morejo toliko použiti niti prebaviti, kolikor bi jim bilo potreba. Ob takem pomanjkanju preneha vsa rast in vsa prejšnja prehrana. Iz veseljih, poskočnih in zdravih živali dobimo trebušnate in mršave živote brez vsakega pravega življenja. Izgledajo kakor da so bolne. Kakor utrujene stopajo okolu.

Čudno je to, da nas ta izprememba prej tako živahnega in dobro rejenega teleta ne izmodri in da ne izpregledamo svoje napake. Vsaj nas tako opešana žival sama na to opozarja! Po drugih naprednih krajih tega ne vidimo. Tam se teleta venomer lepo razvijajo, rastejo na teži in lepi vnanjosti. Vse, kar storimo za dobro odstavljanje, vse to se nam pozneje vendar izplača, ne le z veliko ugodnejšim razvojem takih živali, ampak tudi z večjim užitkom, ki ga dobimo od skrbno izrejenih živali. Lepe dokaze o tem imamo tudi že doma, splošno pa po drugih deželah, kjer se je vsa živinoreja prav vsled pravilnega in skrbnega odstavljanja telet močno razvila in povzdignila. Sledimo jim in ne upravičeno slabih posledic napačnega odstavljanja na tak način, kakor smo pri nas vajeni! Mlečno meso mora brez vsake izgube prehajati v pravo meso, tako kakor po drugih krajih. Ko pridemo splošno tako daleč, bo tudi vsa naša živinoreja bolj vzevela in lahko se bomo tudi pri nas ponašali, da smo postali dobri živinorejci. Uspešna reja telet bodi pri nas glavno merilo za naš nadaljnji živinorejski napredek!

R.

Privezovanje telet v hlevu.

Če imajo teleta dosti prilike, da se zunaj preskačejo, potem ni treba, da bi se tudi v hlevu prosto gibala. To velja še posebno v poletnem času, ko je lepa prilika, da se teleta gibljejo na prostem.

Pod. 35. Navaden način privezovanja telet. Stene hleva so obdane z deskami.

Sicer pa ima privezovanje telet v hlevu tudi svoje dobre strani, ki jih opazujemo najbolj, kadar odstavljamo teleta in pozneje. Če odtegujemo sesnim teletom mleko ali če jih napajamo, se začno teleta

rada med seboj sesati, kar ima vsekdar kvarne posledice. Tudi se jih včasih prime grda razvada lizanja, ki ima tudi svoje zle posledice. Vse to se da preprečiti s tem, da teleta privezujemo.

Privezovanje je tudi potrebno, če imamo v kravjem hlevu sploh premalo prostora, da bi ga ogradili za teleta. V vseh takih primerih smo primorani, da si pomagamo s privezovanjem mladih živali.

Pod. 35. kaže prostor v hlevu, ki je obdan z deskami in ki ima v primerni razdalji potrebne obročke za privezovanje telet.

Najboljše ameriške podloge za naše vinograde.

Po dolgotrajnih večletnih skušnjah smo si danes kolikor toliko na jasnem, katere ameriške podloge so za naše vinske kraje najboljše. Le skušnja uči človeka. Zato se tudi vsak vinogradnik dobro zaveda, kakšne važnosti je izbira prave podloge za posamezne lege in zemlje. Na kmetijski razstavi od 4. do 13. septembra t. l. na Veleseljnu v Ljubljani bodo razstavljene slike pozneje navedenih sort.

Od dobre ameriške podloge zahtevamo:

1. da les jeseni dobro dozori,
2. da se dobro in hitro prilagodi podnebjju in zemlji,
3. da je odporna proti trtni uši,
4. da se pri cepljenju z našimi domačimi vrstami hitro in trajno oprime, in
5. da se naše na njej cepljene trte ne osipljejo in grozdje zgodaj ali vsaj pravočasno dozori.

Najbolj razširjena in znana podloga pri nas na Slovenskem je širokolistna in močno rastoča:

1. Riparia - portalis (gloire de Montpellier), ki uspeva najbolj v naših globokih in ne premokrilih ilovnatih zemljah. Naše podnebje ji dobro ugaja; ključuje se hitro in dobro ukoreninijo, pa tudi cepljenje hitro sprejme. Na pustih, presuhih, peščenih, gručnatih, čvrstolapornastih ter apnenih zemljah in puhlicah, kakor tudi v pretežkih, vlažnih in glinastih zemljah, ne uspeva. Osebito v apnenih zemljah jo napade bledičavost (chlorosa) ter polagoma izumrje. Cepljenke na ripariji so v mladosti jako občutljive in zahtevajo največjo paznjo in oskrbo. Predvsem jih moramo zgodaj spomladi saditi (v najboljših legah tudi jeseni), močno gnojiti, v suhih letih z večkratnim okopavanjem zavarovati pred sušo in po potrebi tudi zalivati, kajti zaradi plitvega ukoreninjenja se v hudi suši najlepše zraščene cepljenke kaj rade na mah posuše. Pa tudi preobilica deževja jim škoduje. Njena slaba stran je, da ima premočen oziroma prevelik stržen ali svrž, ki se pri cepljenju nerad zaceli. Posledica temu je, da se tu naselijo razne glivice, ki povzročajo gnitje oziroma trohnenje. Ima

pa riparija to prednost pred drugimi podlogami, da se izorno ukoreninijo in da les vedno dozori.

Najboljše podloge riparije se dobivajo iz višjih leg, iz vinogradov, kjer je les bolj čvrst, dobro do-

zorel ter ima majhno svršč. Vsled tega naj bi se v bodoče matičnjaki napravljal le v višjih legah, najbolje priključeno ostalim vinogradom. Riparija pospešuje tudi zorenje. Laški rizling in silvanec ne uspevata dobro na njej.

2. **Solonis robusta.** Posebno močno rastoča in zdrava je pa vrsta solonis, ki je v mladosti podobna solonis, pozneje pa ripariji ali kakšni naravnost rodeči američanki. Navadna solonis se pri nas kot podloga prav malo upošteva. Za težke, vlažne in apno vsebujoče zemlje je solonis robusta prav dobra. Povsod, kjer riparija več ne uspeva, je ta sorta imenitna podloga. Žalibog se pri cepljenju z različnimi domačimi vrstami dobro ne sponaša. Namreč laška graševina, razni muškati in zeleni vetlinec postanejo na njej kržljavi. Pač pa se z ostalimi vrstami, kakor s portugalko, kraljevino, neuburgerjem i. t. d. prav dobro obnese. Solonis se slabše ukoreninči kakor riparija pa tudi pri cepljenju se slabše zaceli, vsled tega je manj upoštevana.

3. **Solonis riparija št. 1616.** Ta križanka navedenih vrst, se namesto solonis, namreč v težkih ilovicah in mokrih apnenoloparnastih zemljah, toplo priporoča. V nji so združene dobre lastnosti riparije in solonis, namreč, da se rajše ukoreninči, sprejme dobro cepljenje domačih vrst, je rodovitna in vztrajna proti trtni uši; pa tudi les in grozdje v jeseni dobro in pravočasno dozori.

4. **Rupestris monticola (du Lot)** uspeva le v posameznih dobrih vinskih legah tudi pri nas, ker prenese več apna kakor riparija; sicer pa je v rašči slabjša kakor slednja. Škoda, da pri nas v matičnjakih slabo in pozno dozori. Njena slaba lastnost, namreč pozno zorenje, se prenaša v naših vinskih legah tudi na zoritev grozdja naših domačih vrst, ki zorijo na njej tudi do 14 dni pozneje.

5. **Rupestris št. 9 (H. Goethe),** je pravzaprav sestra montikole, ki močno raste ter ima razmeroma velike liste. Pri nas služi ta sorta kot nadomestek za navadno rupestris. Les je debel in dozori vsako leto popolnoma. Prav dobro se tudi razmnožuje. Domače sorte, cepljene na njej, so krepke in rodovitne, oso-

bito silvanec. Prenaša tudi boljše apno kakor monticola ter uspeva v vsaki zemlji in v vseh legah.

6. **Aramon x Rupestris Ganzin št. 1 in**

7. **Mourvedre x Rupestris št. 1202.** Ti dve križanki, ki vsebujeta po največ kri rupestris, združeno s francoskimi domačimi vrstami, nista v matičnjakih vztrajni proti peronospori. Aramon se priporoča le za gorke in suhe lege z gruščnato in kremenito zemljo; istotako Mourvedre za peščene in ostale puste zemlje. V težkih ilovnatih zemljah sprejmeta sicer prav dobro cepljenje in se bujno zarasteta, ampak grozdje se brije, postane redko ter pozneje dozori. Pa tudi mošt teh vrst trt ima 1—2% manj sladkorja kakor ostale trte, cepljene na ripariji.

8. **Riparija x Berlandieré Kober Teleki 5 BB.** Berlandieré križanke imajo zagotovljeno bodočnost. Na Francoskem pa tudi v Avstriji se pečajo že desetletja s temi podlogami. Zlasti znani vinarski strokovnjak Kober je poleg Telekija vzgojil najboljše vsestranske podloge za vinograde. Znana podloga Berlandieré x Riparija št. 5 BB Kober je v Avstriji za najboljšo pripoznana. Les je čvrst ter dobro dozori, stržen je ozek, kolena so krepka, cepljenke so vztrajne in jako rodovitne, se radi ukoreninijo tudi v nižjih plasteh in slabejših zemljah. Podloga 5. BB je vzgojena iz semena. Uspeva v vseh zemljah ter prenese do 76% pana. Pa tudi v hladnih ilovicah in v laporju raste dobro ter ostane zdrava. Na Francoskem so 40-letni poskusi pokazali, da se dobro sponaša z domačimi trtami. Zato pravimo tudi, da poseduje podloga Kober 5 BB izborna afiniteto ali sorodnost napram domačim sortam. Sušo in morkoto prenaša ta podloga bolje od riparije, ker se ona jako globoko ukoreninči. Na Nižje Avstrijskem jo s pridom uporabljajo za podsajanje starejših vinogradov. Žalibog je ta nova podloga pri nas še malo znana. Pač pa se uporablja pri nas Riparija x Berlandieré Teleki št. 8. Posebno št. 8. je prav dobra podloga za apnene zemlje, ker les dobro dozori, sprejme dobro cepljenje in se rada ukoreninči. Nekaj ključev v drž. trtnici v Novem mestu.

Franjo Kafol.

Kmetijska razstava v Ljubljani od 4. do 13. septembra 1926.

Mlekarska razstava v Ljubljani.

IV. Program.

Anton Pevc.

Redno presojanje mlekarskih izdelkov po nepristranski komisiji strokovnjakov in trgovcev je edini bodrilec za njihovo kakovostno izboljšanje. V mlekarsko naprednejših državah so zato že desetletja od države ali od osrednjih gospodarskih korporacij uvedeni programatični ogledi masla in sira ali v nalaščnih preizkuševalnih zavodih ali od nalaščnih potovalnih komisij. Zmotno je namreč hoteti vsiljevati domačim konsumentom slabše proizvode inozemske produkcije potem visokih carin na konkurenčne proizvode inozemske produkcije; napre-

dek in popolnost sta dandanes vsakomur dostopna, pota do njih za vsakogar jasna, za svoje napake naj bo zato vsakdo sam tudi gmotno odgovoren.

Letos je petdesetletnica začetka mlekarske industrije v Sloveniji; leta 1876. je bila od Sirarske družbe na Ravneh nad Bohinjsko Bistrico postavljena prva mlekarska stavba, sirarca na Ravneh. Naše mlekarstvo obhaja ta spomin s svojo 1. mlekarsko razstavo. Le-ta se namerava v bodoče vsako leto ponavljati in nuditi tako podnet k živahnejšemu napredku mlekarske industrije v prihodnjem petdesetletju, nego ga bo zgodovinar mogel izslediti v preteklem. Upanje je tem bolj upravičeno, ko bo postavljen v tekočem letu tudi temelj moderne mlekarske šole, ki jo bo ustanovila prav v Sloveniji, namreč v Škofji Loki naša narodna država; potro-

šiti se namerava zanj 8 milijonov Din, od katerih je z letošnjim budžetom odprt kredit za 1. obrok v znesku 2 milijonov Din. Našim kmetom smem zato zaklicati: Kvišku srca! Ob petdesetletnici našega mlekarstva šele smo postavili našo mlekarsko industrijo in z njo blagostanje kmeta, osobito v ožji Sloveniji na trden temelj, na katerem bo mogoče zgraditi tudi od svetovne kritike pripoznano odlično narodno-gospodarsko stavbo.

Program mlekarske razstave je zamišljen takole:

1. Ogled masla in sira, združen s premovanjem teh izdelkov.

Razstave imajo vzgojni, trgovski in gospodarsko organizacijski pomen; za udeležbo na njih se v kulturnih državah plačujejo često zelo visoke denarne pristojbine. V početkih smemo pri nas nuditi priliko za brezplačno udeležbo; razstavljalci na njih polagajo izpite za svojo praktično usposobljenost.

2. Sejm za mlečne izdelke, to je razstava masla in sira v svrhu prodaje in brezplačne udeležbe na tekmi za premovanjem.

Na Danskem se skoraj vsa prodaja mlekarških in sploh vseh kmetijskih proizvodov na debelo vrši potom zadružnih central; v sosednji Holandski pa se jih večina proda na sejmi, kakor pri nas živina in drugo blago, ter na borzah.

3. Sejm za mlekarške stroje in orodje, aparate in potrebščine.

Tudi mlekarške stroje je treba najprej poznati; kompletne uredbe mlekarj pa na razstavah najprej praktično preizkusiti in že nabave s tvornicami v inozemstvu (doma itak nimamo za to nobene tvornice) pogoditi v tem zmislu, da postavijo vse za preizkušnjo na tukajšnje velesejme in razstave, preden bo kupčija končnoveljavno sklenjena. Na vsakoletnih razstavah Kmetijske družbe v Nemčiji najdemo vedno v obratu kako tako, pogojno že v naprej prodano mlekaršično opremo. Narodna dolžnost vseh naših gospodarskih torej tudi mlekarških in še prav posebno zadružnih činiteljev je, da se osobito večje nabave iz inozemstva vršijo potom velesejmov in razstav, torej nekako konkurenčnim potom.

Letos se naše mlekarne vabilu na udeležbo niso odzvale polnoštevilno; upajmo, da bodo imele prihodnje leto več razumevanja in da pritegnemo k sodelovanju in tekmi tudi mlekarne iz južnejših pokrajin države. Sejm za mlečne izdelke ne bo kaj prida uspel; je škoda, da ni spomladi uspela ustanovitev Slov. mlekarškega društva kot enotna organizacija produkcije, tehnike in trgovine, čije naloga so prav posebno taki sejmi v zvezi z razstavami. Za sejm z mlekarškimi stroji in potrebščinami naj se mlekarne in interesenti pričnejo pripravljati letos za prihodnje leto; kar ni prav nujnega, naj se odlaga do mlekarške razstave l. 1927. in trdkam ali meni ali upravi Ljublj. velesejma v Ljubljani tekom vsega leta poroča, kaj si nameravate na sejmu nabaviti ali o čem se želite na sejmu praktično poučiti. Skrbimo, da nas inozemstvo prične spoznavati na naših domačih tleh in

ne letajmo vedno le s pismenimi naročili v inozemstvo.

Dal Bog naši prvi mlekarški razstavi in nadaljnjemu delu obilo uspeha v procvit našega kmetijstva!

Vrtnarska razstava v Ljubljani.

Živo sta nam še v spominu razstavi, ki so ju priredili ljubljanski trgovski vrtnarji v letih 1922. in 1923. Ocena teh dveh razstav je bila vseskozi povoljna, tako za ljubljanske trgovske vrtnarje, kakor tudi za splošnost. Le žal, da so krajevne razmere in drugo preprečile, da se vrtnarske razstave niso nadaljevale v letih 1924. in 1925. Letos pa se je Uprava ljubljanskega velesejma odločila, prirediti vrtnarsko razstavo in je v to svrhu pozvala ljubljanske trgovske vrtnarje, da se je udeležijo, kateremu vabilu so se isti z zadovoljstvom odzvali.

Naši sosedje, posebno Nemci vedo prav dobro ceniti pomen takih razstav. Ne boje se ne truda, ne stroškov, ne skrbi in prirejajo vsako leto v vseh večjih mestih vrtnarske razstave. Tako n. pr. so Nemci priredili letos velikansko vrtnarsko razstavo v Draždanih, ki bo trajala od aprila do septembra. Tudi naši trg. vrtnarji uvidevajo potrebo takih razstav, vendar se boje nositi ogromne stroške, ki so zvezani z razstavami, ker se naše občinstvo še premalo zanima za naravno lepote, za vzgojo rastlin in cvetic. Da jih vzbudi, se je odločila Uprava ljubljanskega velesejma, priskočiti trgovskim vrtnarjem na pomoč ter jim omogočiti prireditev zamišljene vrtnarske razstave v okviru Ljubljanskega velesejma.

Precej sadu sta prinesli že prej prirejeni vrtnarski razstavi. Občinstvo se je začelo bolj zanimati za cvetje in rastline, za njih gojenje in okras svojega stanovanja. Kaj je lepšega, kakor če si okrasimo svoj dom poleg lepega pohištva tudi s svežimi rastlinami in cvetjem! A tudi ob drugih prilikah igra lepo gojeno cvetje veliko vlogo, n. pr. pri krstih, porokah, smrtnih slučajih, pri veseljah itd.

Ljubezen do cvetja je našemu narodu lastna, o tem pričajo cvetoči nageljni, rožmarini in pelargonije na oknih naših kmetijskih hiš, kar tvori slovensko posebnost. Le v mestih se ta lepa navada, ki kaže o srčni kulturi, kakor marsikaj drugega, kar je dobro in lepo v našem preprostem človeku, rado izgubi. Zato je lepo in kulturno delo, če ta čut zopet poživimo in poglobimo.

Da ljubljanski trgovski vrtnarji glede kakovosti vzgojenih cvetk ne zaostajajo za svojimi tovariši v sosednjih državah, hočejo to dokazati letos jeseni z razstavo pridelkov svojega truda in znanja.

Priprave za to razstavo so se že pričele; po njih je povzeti, da bo imelo občinstvo res pravi užitek in gotovo prišlo na svoj račun.

Želeti bi le bilo, da se odsedaj naprej vsako leto vrše vrtnarske razstave, ki bodo vzbudile v dovtetnih srcih naših za naravo vnetih ljudi ljubezen do cvetja, v ljubljanskih trg. vrtnarjih pa veselje do spopolnitve in napredka svoje nežne in ljubeznive obrti.

Slavo Kobe.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 60. Neki kočar je pred leti postavil pri svojem vinogradu hišico, ki pa še do danes nima svoje hišne številke ter mu tudi dosedaj še ni odmerjen hišnorazredni davek. Kdo je dolžan prigrasiti dograditev hiše? (F. F. v Š.)

Odgovor: Hišni posestnik mora osebno naznaniti občini, oziroma županstvu, da je hiša dograjena. Županstvo, kot prva stavbna oblast, mora hišo komisionelno ogledati in ugotoviti, da je pripravna za človeško bivanje. Na podlagi tega ogleda poroča sreskemu poglavarstvu in to določi hišno številko nove stavbe. Sresko poglavarstvo obvesti o tem tudi davčno oblast, ki ukrene potrebno glede obdačenja nove stavbe. L.

Vprašanje 61. Moj sosed je 1 m od moje njive posadil tri divje kostanje, ki so se začeli sedaj razvijati in mi delati škodo vsled obsenčevanja moje njive. Kako preprečim škodo po sosedovih kostanjih na njivi? (V. P. v R.)

Odgovor: Po zakonu ima lastnik zemljišča pravico do vseh rastlin in rastlinskih delov, ki rasejo v njegov svet ali nad njim. Torej postanejo tudi veje kostanjev, ki bodo rasle čez Vaš svet, Vaša last ter jih boste lahko posekali. Ravnotako seveda tudi korenine. Vendar Vam svetujemo, da najprej nagovorite sosedu, naj rajše sam odstrani veje, da ne bodo škodovala pridelkom na Vaši njivi, preden se odločite jih obsekati. Glede sence, ki Vam bo pozneje delalo kostanjevo drevje na njivi, imamo kranjski deželni zakon od 21. februarja 1912. o pogozdovanju zemljiških parcel, ki mejijo s tujiimi zemljedelskimi zemljišči, ki bi se morebiti dal zmiselno uporabiti, toda samo v tem primiru, če bi hotel sosed svet ob Vaši njivi pogozditi. Po § 2. tega zakona imajo namreč lastniki sosednjih poljedelskih zemljišč pravico, predlagati pri političnem okrajnem oblastvu v teku šestih mesecev od dne obvestitve, naj se lastnik parcele, ki jo hoče pogozditi, primora, da bo na primerno širokem robu zasadil nizek gozd in ga na kratko dobo sekal, ako bi njih zemljišče vsled zasenčenja ali preraščanja korenin utegnila škodo trpeti. — Preden se pa poslužite zakonske pravice, skušajte mirnim potom pogoditi se s sosedom, ker boste z dobrim vedno bolj izhajali, nego če se boste obračali na oblast za posredovanje. L.

Vprašanje 62. Moj čebelnjak stoji že 80 let na mojem svetu 1 m oddaljen od sosedovega dvorišča. Sedaj pa sosed zahteva, naj ta čebelnjak prestavim, ker baje obstoja nevarnost, da mu čebele napadejo njegovega konja. Kako daleč od človeških bivališč sme biti postavljen čebelnjak? (I. M. v Z.)

Odgovor: Čebelarški zakon za bivšo Kranjsko ne predpisuje nikake razdalje, v kateri se mora čebelnjak nahajati od bivališč. Če je pa bil Vaš čebelnjak že 80 let na istem mestu poleg sosedovega dvorišča, potem je čudno, kako da se je sosed sedaj šele spomnil o nevarnosti Vaših čebel za njegovega konja. Po sedaj pri nas veljavnem zakonu nima torej Vaš sosed nikake pravice od Vas zahtevati prestavitve čebelnjaka. Vendar to ne izključuje Vaše odgovornosti za škodo, ki jo bi morebiti povzročile Vaše čebele sosedu, oziroma njegovim živini. Zaradi popolnosti omenimo samo bivši goriški zakon o čebelarstvu, ki je edini v Avstriji vseboval določbo, da mora biti čebelnjak najmanj 10 m oddaljen od človeških in živalskih bivališč. Ta zakon pri nas ni veljavil. L.

Vprašanje 63. Pri nakupu zemljiške parcele je zemljemerec po zemljiški knjigi ugotovil, da uživa en del iste moj sosed že več nego 30 let, čeprav je bila parcela vknjižena na njenega dosedanega lastnika. Ali si jo more sosed vsled dolgo-

letnega uživanja priposestvovati? Kako dosežem ureditev meje? (I. P. v Z.)

Odgovor: Vknjižena parcela se ne more priposestvovati vsled 30 letnega uživanja, če niso merodajni kakšni posebni razlogi ali dogovori. Posebno ne, ker plačujete Vi ali dotičnik, ki jo ima v posesti, od nje še vedno zemljiški davek. Zato zaprosite sodišče za izvensporno ureditev meje po noveli iz l. 1915., kar dosežete brez odvetnika in brez tožbe. Na ta način boste dobili nazaj tisti del zemlje, ki ga neupravičeno uživa sosed, če niso vmes kakšni drugi nam in morda tudi Vam še nepoznani razlogi, ki upravičujejo posestno stanje sosedu. L.

Vprašanje 64. Kakšne prednosti ima privezovanje telet v hlevu napram prostem gibanju? (I. P. v L.)

Odgovor: Na to vprašanje Vam odgovarjamo v današnji številki med članki. Dodana je tudi slika privezanih telet.

Vprašanje 65. Nameravam napraviti travnik na njivi, katero bom obsejal jeseni z zimsko pšenico. Kdaj naj posejem travno seme: sedaj jeseni ali spomladi? (I. Ž. v K.)

Odgovor: Potrebno travno in deteljno seme je sejati v tem primeru med pšenico spomladi. Vendar Vam bolj svetujemo, da sejete to zmes med zeleni oves spomladi. Oves pa morate pokositi, ko stopi v latje, da se mlada setev trave in detelje lahko okrepi in bolje razvije. Pri pšenici obstoji ta nevarnost, da poleže in uniči pod seboj travo in deteljo. R.

Vprašanje 66. Meni je krava poginila za metuljavostjo. Ali se „Elcema“ rabi samo bolni ali tudi zdravi živini kot varstveno sredstvo? Ali je metuljavost sploh ozdravljiva in kako se jo je sicer varovati? (I. K. v T.)

Odgovor: Elcema je priznано dobro sredstvo proti metuljavosti. Pokladati ga je bolni in zdravi živini, bolni vsak dan, zdravi pa 2 do 3 krat na teden. Odrasli goveji živini ga dajemo po 10 gr na dan, teletom, ovcam, kozam in žrebetom po 5 gr, pujskom in jagnjetom pa 1 do 2 gr. Elcema sol se dobi pri družbi in stane 1 kg 30 Din. Če pokladate Elcema govedi po 10 gr, stane vsak odmerek 30 par, pri 5 gr pa 15 par. Po krajih, kjer raste kisla trava, zlasti takomenovani munec, metljavec ali konjska smrt, je prav, da dajete pred pašo živini nekoliko te soli. Sol se oddaja v okroglih kosih, ki so pripravljeni tudi za lizanje. Koder je metuljavost pri živalih razširjena, svetujemo, da se gospodarji poslužujejo tega sredstva, ki je preskušeno dobro. R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Sv. Lovrenc v Slov. Gor. je zborovala 20. junija. Od 27 udov je bilo 6 navzočih. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Horvat načelnikom, Sim. Toplak, Iv. Čeh, Jan. Majerič in Fr. Klajžar. Delegatom je bil izvoljen Sim. Toplak. Pri slučajnostih se je poudarjala potreba kmetijskega pouka in večjega zanimanja na strani članov.

Kmetijska podružnica Motnik je zborovala 20. junija. Od 69 udov je bilo 16 navzočih. Podružnica je imela 2 seji. Sklepo se je o nabavi sadnih dreves in semenske ajde. Računski zaključek izkazuje 851 Din prejemkov in 831 Din stroškov. Delegatom sta bila izvoljena Fr. Kogej in Fr. Homšak. Sklenilo se je nakupiti večjo količino umetnih gnojil, semenskega žita in sadnega drevja.

Kmetijska podružnica Sv. Ana v Slov. Gor. je zborovala 20. junija. Od 21 udov je bilo 5 navzočih. Delegatom je bil izvoljen Bl. Urbanič.

Kmetijska podružnica v Veržetu je zborovala 20. junija. Od 63 udov je bilo 15 navzočih. Za delegata sta bila izvoljena Mart. Makovec in Iv. Perovšek. Sklicati se ima izredni občni zbor. Člani naj bi se bolj zanimali za nakup umetnih gnojil, je poudarjal načelnik Janšovec.

Kmetijska podružnica Trbovlje je zborovala 20. junija. Od 228 udov je bilo 62 navzočih. Odbor je imel 6 sej in priredil živinorejsko razstavo. Nabavilo se je 500 sadnih dreves in oddalo članom za polovično ceno. Računski zaključek izkazuje 61.401 Din dohodkov in 22.772 Din stroškov, prebitka torej 33.629 Din. Za delegate so bili izvoljeni A. Cestnik, G. Vodusek, J. Pust, Fr. Roš, Dom. Kolenc in R. Deu. Sklenilo se je, dati podpore članom, ki bodo popravili hleve in svinjake.

Kmetijska podružnica Laško je zborovala 27. junija. Od 147 udov je bilo 44 navzočih. Odbor je imel 6 sej, naročil je 1200 sadnih dreves, razdelil 10 merjaščkov in sploh skrbel za priskrbo gospodarskih potrebščin. Pri nadomestni volitvi je bil izvoljen odbornikom živinozdravnik Jerina v Laškem. Za delegate so bili izvoljeni Mih. Hrastnik, Matevž Deželak, Val. Kozmus in Jerina. V živinorejski odsek je bil izvoljen Mih. Hrastnik.

Kmetijska podružnica Otovec je zborovala 27. junija. Od 25 udov je bilo 12 navzočih. Delegatom je bil izvoljen Jak. Vričoj, načelnik podružnice. Računski zaključek izkazuje 817 Din gotovine. Podružnica želi dobiti umetna gnojila po znižani ceni, plemenskega bika in merjasca.

Kmetijska podružnica Št. Vid pri Ptuj je zborovala 29. junija. Od 28 udov je bilo 12 navzočih. Delegatom je bil izvoljen Ant. Vinko. G. nadučitelj je bodril navzoče, da naj nabirajo nove člane in naj skupno naročajo gosp. potrebščine. Priporočal je tudi obisk sadne razstave in sejma v Ptuj.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Državna kmetijska šola na Grmu je vsled ravnokar izvršene nove preuredbe kmetijskih šol v državi uvrščena v kategorijo **živinorejsko - poljedelskih šol kot specialna živinorejsko - poljedelska šola**. Šola je enoletna ter traja od 1. oktobra do 30. septembra naslednjega leta, počitnice v avgustu se zmanjšajo na 14 dni. Poučevalo se bo na šoli kot doslej v vseh kmetijskih panogah, seveda posebno še v živinoreji in poljedelstvu. Zimska šola je ukinjena, izvzemši drugi letnik, ki ga dovrše lanski prvoletniki. Učenci se dele na državne in privatne, in sicer se sprejme letno 30 učencev, od teh 20 državnih in 10 privatnih. Državni učenci se šolajo na zavodu na državne stroške, privatni na lastne stroške. Kandidate (prosilce) za državne učence sprejemajo **sreske komisije**, obstoječe iz sreskega poglavarja, sreskega zdravnika, sreskega ekonomista in treh članov sreskega zbora. Izbor učencev iz kandidatov, sprejetih po sreskih komisijah, izvede ravnateljstvo šole, ki obvesti sprejete in jih pozove k nastopu šolanja. V šolo na Grmu se sme sprejeti 20 državnih učencev iz **ljubljanske oblasti**. Le-ti morajo biti sinovi kmetovalcev, to je kmetijskih posestnikov in se zavezati, da ostanejo po končanem šolanju na domačem posestvu. Privatne učence, to je take, ki se šolajo na lastne stroške, sprejema kot doslej ravnateljstvo šole samo, brez posredovanja sreskih komisij in je, kakor je bilo že razpisano, vlagati prošnje za sprejem s potrebnimi prilogami vred neposredno ravnateljstvu do **15. septembra t. l.** Privatni učenci plačujejo na zavodu za hrano, stanovanje, i. t. d. preskrbnino, ki je za bodoče šolsko leto določena za sinove kmetijskih posestnikov na 200 Din, za ostale pa na 400 Din mesečno. Prosilci za sprejem v šolo, ki so predložili prošnje ravnateljstvu na podlagi prejšnjega razpisa, naj takoj javijo ravnateljstvu ali želijo biti sprejeti kot državni ali kot privatni učenci. V prvem slučaju naj se čimprej javijo pri pristojnem sreskem poglavarstvu, kamor se bo njih prošnja odposlala. Prosilci pa, ki žele biti sprejeti kot privatni učenci za znižano preskrbnino 200 Din mesečno, morajo takoj ravnateljstvu vposlati potrdilo občinskega urada, da so sinovi kmetijskih posestnikov. — Rav-

nateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole Grm pri Novem mestu.

Sprejem v enoletno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru. Ministrstvo kmetijstva je določilo, da plačujejo odslej privatni učenci enoletne vinarske in sadjarske šole v Mariboru za oskrbo v internatu, če dokažejo z občinskim potrdilom, da so sinovi kmetovalcev, mesečno 200 Din, dočim ostane za sinove drugih stanov mesečna oskrbnina v višini 400 Din. Enoletna vinarska in sadjarska šola bo sprejela letos 30 učencev, in sicer 20 državnih gojencev, ki dobijo vso oskrbo zastoj ter 10 plačujočih (privatnih) učencev. Polovica državnih gojencev bo iz ljubljanske, ostala polovica pa iz mariborske oblasti. Državne gojence bo izbrala posebna komisija, ki se bo sestavila pri sreskih poglavarstvih. Oni prosilci, ki so že vposlali prošnje za sprejem, naj to javijo komisiji v svojem srezu. O sprejemu bo šola obvestila vsakega prosilca pisмено.

Uprava kmetijske šole v Št. Jurju pri Celju poroča naknadno k razpisu glede početka novega šolskega leta na podlagi novega odloka ministrstva za kmetijstvo sledeče: Novo šolsko leto se prične, kakor na vseh kmetijskih šolah, početkom **oktobra** ter traja nepretrgoma 12 mesecev. Na zavod se sprejme 30 gojencev, ti pa morajo biti samo iz Mariborske oblasti, in sicer 20 na prosta mesta kot državni gojenci in 10 na plačujoča kot privatni gojenci. Na prosta kot na plačujoča mesta morejo priti samo sinovi zemljiških posestnikov, o katerih se more pričakovati, da ostanejo pri kmetijah, samo dva plačujoča smeta biti iz drugih stanov. Oskrbnina za plačujoče je znižana od Din 400 na 200 Din mesečno. Plačujoči vpošljejo, kakor je bilo razpisano, prošnje z dokumenti direktno na upravo zavoda. — Sprejem na prosta mesta je pa sedaj organiziran tako, da posebna sreska komisija z okr. ekonomom zbira prošnje, oziroma odbere po potrebi sama po občinah za šolo primerne fante ter pošlje njih prošnje potom velikega župana upravi zavoda, ki odloča o sprejemu in pozove sprejete. To je v splošnem primerno, da pridejo gojenci tudi iz krajev, kjer dosedaj še ni nobenih absolventov. Želeti bi pa bilo, da se izberejo le fantje, ki imajo res veselje, da ne izstopijo potem iz zavoda in tako odjedo drugim prosta mesta. Oni prosilci, ki reflektirajo na prosta mesta, naj torej na upravo naslovljeno prošnjo z dokumenti vpošljejo oz. oddajo na sresko poglavarstvo, in sicer vsaj do 15. septembra. One prošnje za prosta mesta, ki so že dospele na šolo, pošlje uprava na sresko poglavarstvo in ni potrebno delati novih potov, prošnje na plačujoča mesta obdrži uprava. Ob enem poroča uprava, da se podaljša termin za vlaganje prošnji na šolo za plačujoča mesta tudi do 15. septembra, ker se vsled teh izprememb in zaključka letošnjega tečaja s koncem septembra začne pouk šole okrog 10. oktobra.

Direktor nž. Petkovšek.

KMETIJSKE NOVICE.

Za pokrajinsko razstavo v Ljubljani od 4. do 13. septembra 1926. so pripravljala dela v najboljšem teku. Nanovo so preurejeni razstavniki paviljoni za posamezne razstave, ki bodo sila zanimive in poučne. Z ogledom razstave bodo prišli na svoj račun obiskovalci vseh stanov in poklicev. Isto tudi ljubitelji dobre kapljice, ker bo tudi pri tej priložnosti odprt **vinški odelek**, znan iz ljubljanskih velesejmov. Samo, da bo topot nudi še več izbranega in pestrega razvedrila. Razstava se otvori v soboto, 4. septembra t. l. ob poldnesih dopoldne. Legitimacije so v prodaji pri vseh večjih denarnih zavodih, trgovskih in tujskoprometnih ustanovah; dobe se tudi pri župnih uradih, županstvih in podružnicah Kmetijske družbe. Legitimacija stane 30 Din in daje pravico na poljuben vstop v vse razstave ter na polovično vožnjo po železnici.

Bohinjci na kmetijsko-poučni razstavi v Ljubljani. Bistriška podružnica Kmetijske družbe je sklenila na dobro obiska-

nem sestanku dne 22. avgusta t. l., da 11. septembra (sobota po Malem šmarnu) korporativno poseti zanimivo kmetijsko razstavo v Ljubljani. Ostale podružnice v Bohinju, in sicer Češnjica, Koprivnik, Srednja vas in Stara Fužina se naprošajo, da se ji pridružijo, da bo udeležba tem častnejša. Odhod je določen na 18.17 h, povratek iz Ljubljane na 19.05 h. — Po možnosti bodi udeležba v bohinjskih narodnih nošah. Legitimacije za znižano vožnjo se dobe proti vložku 30 Din do inkl. 8. sept. zvečer do 20. ure v tajništvu bistriške podružnice (hotel „Markeš“). — Na poznejše priglase se zaradi pravočasnega naročila skupnega kosila, železniških voz, strokovnih voditeljev po razstavi itd. ne bo moglo ozirati. Nihče naj ne zamudi ugodne prilike, da si z malenkostnimi troški spopolni ob tej priliki svoje znanje. Zlasti naj je ne prezre mladi gospodarji in njih boljše polovice ter bodoči naši pionirji iz kmetijskih vrst.

GOSPODARSKE STVARI.

Važno za živinorejce: Opozarjajo se vsi živinorejci, da večja za prevoz **plemenske** živine na drž. železnicah kraljevine SHS ugodnost znižanega prevoza po tarifnem razredu II. mesto I. Znižba znaša okroglo 30%. Tudi se računa vozarina najmanj za **1000 kg.** dočim se mora plačati za drugo živino najmanj za **1200 kg.** — Kdor se hoče okoristiti s tem, mora doprinesiti posebno „Uverjenje“ po predpisanem obrazcu. — Od tega so pa oproščene vse tuzemske kmetijske korporacije. — Podrobna pojasnila lahko vsakdo dobi pri živinorejskem referentu (drž. ekonom, odnosno uradni veterinar) pristojnega sreskega poglavarja.

Licenciranje merjascev v Prekmurju. Letos se je prvič vršilo licenciranje merjascev v Prekmurju, ki je po ondi veljavnem madžarskem zakonu obligatno. Pripeljalo se je 209 merjascev, od katerih je bilo 149 sposobnih, a 60 nesposobnih. Lastniki najboljših plemenjakov so dobili državno nagrado. V splošnem se opaža, da svinjereja v Prekmurju še ni na tako visoki stopnji kakor govedoreja. Znatno zaostaja za štajerskim ozemljem mariborske oblasti. Prav dobro so se pa obnesli subvencijski merjaški, katere je veliki župan poslal zadnja leta po znatno znižani ceni. Potrebno je, da se načeto delo nadaljuje in prihodnje leto zopet vrši licenciranje, ki izloča vse slabe moške živali od plemenjenja. Želeti pa je tudi, da se omogoči nadaljevanje lepo započetega dela izboljšanja z nadaljnjimi pošilkami subv. merjascev, v kar pa zaenkrat žal ni proračunskih sredstev.

Mlekarska in pašniška zadruga v Črni pri Prevaljah se je s sodelovanjem sreskega kmetijskega referenta g. Emerana Stoklasa ustanovila dne 8. avgusta t. l. za okoliš Črne in del Mežice. V kratkem prične obratovati zadruga mlekarna, katera se opremlja z najmodernejšimi pripravami za predelavo mleka i. t. d. Samo občina je dovolila v ta namen 20.000 Din. Vsekakor razveseljiva gospodarska akcija za blagostanje in napredek tamošnjih rudarjev in živinorejcev — v današnji mrtvi gospodarski sezoni!

Sadna letina v Prekmurju je letos bogata na jabolkih, hruškah in slivah. Opozarjamo na to naše podružnice in interese, ki se naj obračajo za potrebne podatke na sreskega ekonomista Pavlica v Dol. Lendavi.

Nabava plemenskih bikov v mariborski oblasti. Veliki župan mariborske oblasti namerava začetkom oktobra razdeliti nekaj čistokrvnih originalnih **bikov marijadvorske pasme** na triletno nego in uporabo. Biki se bodo porazdelili popolnoma brezplačno ob pogojih, predpisanih v tozadevnem pravilniku kmet. ministrstva. Kot prošnjiki pridejo v pošte državne in samoupravne kmetijske ustanove (šole), okrajni zastopi, občine in kmetijske, mlekarske in živinorejske zadruge. Korporacije lahko oddajajo prejetega bika zasebnemu

reju, vendar ostanejo napram državi same odgovorne. Pravilno kolekovane prošnje je vložiti najkasneje do **5. septembra** t. l. na Velikega župana mariborske oblasti potom pristojnega sreskega poglavarja. Obenem s prošnjo je izjaviti, da bo bikorejec izpolnjeval vse pogoje pravilnika. Kdor želi držav. bika, mora imeti: primeren hlev, osebo, ki zna z bikom pravilno ravnat, zadostno in dobro krmo in tekališče za bika; za primer bolezni mora takoj poklicati živinozdravnika, dopustiti nadzorovanje bika v to pristojnim organom, spuščati plemenjaka na okoliške krave samo po enkrat na dan za skočnino, ki jo določi okrajni zastop ali občina, itd.

Pravilnik o brezplačnem oddajanju državnih plemenskih bikov. Kmetijsko ministrstvo je izdalo pravilnik o brezplačnem oddajanju državnih plemenskih bikov v krmljenje, oskrbovanje in uporabljanje, ki je natisnjen v Uradnem Listu, št. 72. od 9. avgusta t. l. Glasom tega pravilnika bo država nabavljala doma in v inozemstvu čistokrvne plemenske bika onih pasem, ki so prikladne za izboljšanje domačega govedarstva. Ti biki se bodo brezplačno oddajali državnim in samoupravnim kmetijskim napravam, srezom, občinam, poljedelskim, mlekarskim, živinorejskim zadrugam po odredbah tega pravilnika in se uporabljala za plemenjenje krav okoliških živinorejcev. Kdor želi dobiti takega bika, mora izpolnjevati posebne pogoje. Med te spada primern, čist hlev za bika, dobra oskrba in krma in dopustitev nadzorstva od strani državnih oblasti. Bika sme pripuščati samo enkrat na dan h kravam, ki jih redi prebivalstvo v njega okolici proti skočnini, ki jo določijo okrajne oblasti. Voditi mora tudi zapisnik skokov in ga predložiti koncem vsakega leta občinski oblasti. Bika je držati za pleme tri leta in skrbeti, da ostane ves čas sposoben za pleme in šele po tej dobi preide v last bikorejca. Vsa nadaljnja pojasnila se dobe v navedenem pravilniku.

KNJIŽEVNOST.

Dr. A. Gosar: **Naša poljedelska statistika.** (Ponatis iz Časa XX., zvezek 5.) Velikost 8°, 50 strani. Založila Leonova družba. Dobiva se pri upravi Časa (Jugoslovanska tiskarna, kolportajni oddelki) in v knjigarnah. Cena 10 Din. Knjižica obsega štiri poglavja. Najprej avtor kratko oriše organizacijo naše poljedelske statistike, da čitatelj vsaj približno ve, kako so nastale številke, ki jih pozneje v knjigi čita. V drugem poglavju so pregledno zbrani in razvrščeni vsi važnejši podatki naše poljedelske statistike. To poglavje obsega: a) pregled celokupne površine, b) pregled obdelane zemlje, c) pregled kultur, d) pregled letnega pridelka najvažnejših kultur (s sedmimi pododdelki), e) živina, f) poljedelsko orodje in stroji (s petimi pododdelki). V pododdelku, kjer se govori o letnem pridelku najvažnejših kultur, je naveden tudi povprečni pridelok na 1 ha tako da se razlika, ki je v tem pogledu med poedinimi oblastmi, povsod jasno vidi. Tretje poglavje razpravlja na osnovi prej navedenih podatkov o možnosti napredka v našem poljedelstvu. Da bi se bolje videlo, kako bi se moglo naše poljedelstvo razviti, je avtor nanizal v tem poglavju celo vrsto analognih podatkov iz drugih držav ter je na osnovi tega izvedel nekaj zanimivih zaključkov. To poglavje je v knjižici gotovo najbolj zanimivo in spodbudno. Tem svojim izvajanjem je avtor dal poseben poudarek s tem, da je v poglavju sumarično pokazal zlasti na osnovo izvozne in uvozne statistike, kako večkega pomena je poljedelstvo za vse naše narodno gospodarstvo. S tem se je knjižica zaokrožila v celoto, ki nima več zgolj statističnega značaja, marveč bo dobro služila vsem, ki se bodo hoteli poučiti o stanju in bodočnosti našega poljedelstva, kakor tudi o vlogi, ki mu gre v našem narodnem gospodarstvu.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Vabilo na letno skupščino Društva kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast, ki se vrši 18. in 19. septembra t. l. v Mariboru. Dnevni red: a) v soboto, 18. IX. 1926. v prostorih srednje vinarske in sadjarske šole; **začetek ob desetih dopoldne**: 1. otvoritev skupščine, volitev dveh zapisnikarjev skupščine, treh overovalcev zapisnika in dveh skrutinatorjev ter poročilo načelnika; 2. čitanje zapisnika lanske skupščine; 3. poročilo tajnika - blagajnika; 4. poročilo preglednikov računov ter sklepanje o odobritvi odborovega poslovanja z razrešnico; 5. poročilo odborov; I. reorganizacija kmetijske potovalne službe (referira tov. Šega); II. revizija službene pragmatike (ref. tov. Sottler); III. osnutek zakona za privatne kmetijske nameščence (ref. tov. inž. Wenko); IV. stanje kmetijskega nadaljevalnega pouka (ref. tov. inž. Zidanšek); V. vštetje vojaških let tovarišem v drž. službi (ref. tov. Dular); 6. volitev novega odbora (predsednika, 2 podpredsednikov, tajnika, 5 odbornikov in 2 preglednikov računov); 7. edinstvena organizacija kmetijskih strokovnjakov za vso državo (ref. tov. inž. Lukman); 8. določitev višine denarnega prispevka za redne člane pro 1927 ter dela premoženja za podporni fond; 9. stališče drž. kmetijskih strokovnjakov (ref. tov. Sustič); 10. predlogi. 11. slučajnosti. Gornji dnevni red (oficielni del skupščine) se prekine od 13. do 15. ure; ta čas bo skupen obed v Mariboru. — Zvečer tovariški sestanek s skupno večerjo v restavraciji tov. Balona na Pobrežju. — b) V nedeljo, 19. IX. 1926. v prostorih srednje vinarske in sadjarske šole; **začetek ob 8.30 dopoldne**: A. o škodljivcih in boleznih sadnega drevja (s skioptičnimi slikami). Predava tov. inž. Lukman. B. o potrebi strokovnega pouka iz kmečkega gospodarstva po deželi. Predava tov. Sustič; nato C. ogled srednje vinarske in sadjarske šole in strokovna poskušnja vin z zakuskom. Ob 11.30 obed (za tovariše izven Maribora poljubno kje), popoldne D. pa se vrši — tudi v slučaju neugodnega vremena — družabno poučni zlet v mariborsko okolico. — Vabimo vse člane kmetijske strokovnjake, da se skupščine polnoštevilno udeleže. Skupščini morejo prisostvovati tudi strokovnjaki nečlani, vpehjeni po društvenih članih. Prenočišča od 18. na 19. in ev. tudi od 19. na 20. septembra bo skušal odbor priskrbeti pod ugodnimi pogoji; nekaj prenočišč bo dala

direkcija srednje vinarske in sadjarske šole na razpolago. Vsaj do 15. IX. naj pošljejo tovariši prijave za nočišča, skupni obed in skupno večerjo dne 18. septembra t. l., da se bo moglo potrebno pravočasno ukreniti. Ministrstvo prometa je naprošeno za ugodnost znižane vožnje v izmeri 50% redne tarife v času od 17. do 20. IX. 1926. (Tovariši udeležniki skupščine naj zahtevajo pri blagajnah svojih odhodnih postaj takoiimenovani mokri žig na celo vozno karto do Maribora!) Tovariši, ki še vedno niso poravnali članarine (Din 25.—) za tekoče leto, naj to takoj, najkasneje pa do skupščine store, oni pa, ki sodelujejo na izdelavi raznih elaboratov za skupščino, naj ta dela pospešno končajo.

V Mariboru, dne 21. VIII. 1926.

Tč. predsednik:
Andrej Žmavc, s. r.

Tč. tajnik:
Joško Sottler, s. r.

URADNE VESTI.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t.j. vsaj 10 dn pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev obnove zborov) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Adlešiči, v nedeljo, 19. septembra 1926. ob treh popoldne v šoli;

Selce, v nedeljo, 19. septembra 1926. ob sedmih zjutraj v „Društvenem domu“;

Središče, v nedeljo, 26. septembra 1926. ob devetih dopoldne v občinski pisarni;

Sromlje pri Brežicah, v nedeljo, 19. septembra 1926. po sv. maši v šoli;

Sv. Jakob v Slov. goricah, v nedeljo, 26. septembra 1926. ob osmih zjutraj v stari šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 124, v M. 18):		
1 par dobrih konj	2.000 do 3.000	1.800 do 2.500
Volj in krave (prigon v Lj. 93, v M. 562 glav):		
1 kg žive teže I.	8.— do —.—	8.— do —.—
1 „ „ II.	7.50 do —.—	7.— do 7.25
1 „ „ III.	7.— do —.—	5.— do 6.50
1 „ „ „ krave, klobasarice	3.— do 4.—	2.25 do 3.75
Teleta (prigon v Lj. 19, v M. 19 glav):		
1 kg žive teže	9.50 do 11.—	10.— do —.—
Prasiči (prigon v Lj. 68, v M. 297 glav):		
1 komad 6—8 tednov stari	25.— do 300.—	125.— do 150.—
1 „ 3—4 mesece „	—	250.— do 380.—
1 „ 5—7 „	—	420.— do 450.—
1 „ 8—10 „	—	525.— do 580.—
1 „ enoletni	—	1000.— do 1200.—
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do 12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do 17.—
Kože:		
1 komad konjske kože	—	75.— do 100.—
1 kg goveje kože	—	11.— do 13.—
1 „ telečje kože	—	15.— do 17.—
1 „ prašičje kože	—	8.— do 7.50
1 „ gornjega ušnja	—	75.— do 120.—
1 „ podplatov	—	50.— do 65.—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	12.— do 25.—	10.— do 25.—
1 „ „ kokoš	30.— do 40.—	30.— do 40.—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2.50 do 3.—	2.— do 3.—
1 „ smetane	—	12.— do 14.—
1 kg čistinega masla	55.— do 60.—	55.— do 65.—
1 „ surovega masla	45.— do —.—	— do 40.—
1 „ bohinskega sira	38.—	—
1 „ sirčka	9.— do 10.—	4.— do 7.—
1 jajce	0.75 do 1.—	—75 do 1.—
Žito in drugo:		
1 q pšenice	330.— do 370.—	300.— do 325.—
1 „ rži	250.— do 280.—	200.— do 250.—
1 „ lečmena	230.— do 260.—	200.— do 235.—
1 „ ovsu	240.— do 255.—	200.— do 225.—
1 „ prosa	300.— do 320.—	275.— do 300.—
1 „ koruze (nove, sušene)	235.— do 245.—	225.— do 300.—
1 „ ajde	325.— do 350.—	250.— do 310.—
1 „ fižola, ribnični	350.—	200.— do 350.—
1 „ fižola, prepeličar	350.—	—
1 „ krompirja	150.— do —.—	75.— do 100.—
Krma:		
1 q sladkega sena	100.— do —.—	70.— do 85.—
1 „ kislega sena	75.—	—
1 „ slame	— do 50.—	30.— do 40.—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	5.— do —.—	140.— do 160.—
1 „ mehkih drv	75.— do —.—	105.— do 120.—

KMETIJSKA DRUŽBA ZA SLOVENIJO

v Ljubljani, Turjaški trg šte. 3.

ima sledeče kmetijske knjige in gospodarska navodila
proti predplačilu naprodaj:

Splošno kmetijstvo.

	Din
F. Štupar, Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini	5.—
B. Skalicky, Kmetijske razmere na Češkem (broš.)	10.—
I. Majdič, Nasveti za hišo in dom (vez.)	30.—
F. Pengov - Dr. Ratajec Poljudna kemija (broš.)	18.—
F. Povše, Umni kmetovalec II. III. snopič po	12.—
V. Rohrman, Poljedelstvo I. II. snopič po	15.—
Rohrman - Dular, Gospodarski nauki	15.—

Živinoreja in živinozdravstvo.

Steuert - Jamnik, Soseba Razumnika „Konjereja“	15.—
L. Tepina, Podkovstvo (broš.)	20.—
F. Dular, Domači živinozdravnik (vez.)	44.—
A. Slivnik, Perutninarstvo (vez.)	50.—
Dr. Voszka, Reja domačih zajcev (broš.)	10.—
F. Erjavec, Živali v podobah, II. zv. ptice (vez.)	26.—

Travništvo.

Weinzierl - Turk, O sestavljenju in setvi travnih mešanic (broš.)	15.—
Inž. Turk, Navodilo o gnojenju travnikov	5.—
Inž. Turk, Travništvo I. snopič po	8.—
Inž. Turk, Travništvo II. snopič po	13.—

Sadjarstvo in vrtnarstvo.

M. Humek, Breskev in marelica (broš.)	50.—
M. Humek, Praktični sadjar (vez.)	80.—

Din

M. Humek, Sadje v gospodinjstvu (broš.)	24.—
M. Humek, Sadno vino ali sadjevec (broš.)	10.—
M. Humek, Pet slik od zlahtnih hrušk	10.—
M. Humek, Domači vrt (vez.)	40.—

Vinarstvo in kletarstvo.

B. Skalicky, Pridelovanje in razpečavanje namiznega grozdja, ter vzgoja trt na špalirju (broš.)	10.—
B. Skalicky, Kletarstvo (vez.)	72.—
A. Žmave, Vinarstvo (vez.)	66.—

Čebelarstvo.

A. Janša, Nauk o čebelarstvu (broš.)	24.—
D. Beranič, Temelji uspešnega čebelarstva	15.—
F. Lakmayer, Umni čebelar (vez.)	38.—

Razne gospodarske knjige.

M. Kostanjevec, O užitni vini in mesa (broš.)	5.—
A. Šivic, Poljudno navodilo za merjenje lesa	15.—
J. Künzle, Zdravilna zelišča (broš.)	8.—
J. Künzle, Zel in plevel „Slovar naravnega zdravilstva“ (vez.)	75.—
L. Purgaj, Gospodinjstvo (broš.)	40.—
Dr. Šavnik, Dohodnina (broš.)	8.—

Ob naročitvi knjig zahtevajte položnico! Po sprejemu denarja se odpošljejo knjige!

„Gospodarska navodila“

ponatisi iz „Kmetovalca“. Vsako posamezno navodilo stane 2 Din.

Denar ali znamke je treba ob naročitvi naprej poslati (Zadostuje če imenujete samo tekoče šte. od navodil).

1. Počrtnjenje vina ali sadjeva.	26. Naprava petljota ali domače pilače.	54. Nove zakonske določbe o sporih pri kupčiji z živino.	74. Glodanje lesa po goveji ži vini.
2. Rlavanje vina.	27. O bistvu alkoholnega vrz nja (kipenja).	56. Kako živi žitni molj in kako se pokončuje.	75. Dve nujni nalogi naše živinoreje.
5. Sestava in setev travnih in detelnih zmesi.	29. Vnetje vimeca ali volčič na vimeni.	59. Natrijev bisulfit kot nadomestno sredstvo za žveplo.	76. Sredstva za pokončevanje škodljivih rastlin in živali.
7. Gnojenje vinogradov z največjimi umetnimi gnojili.	36. Nova naredba glede zvrševanja rezarstva.	60. Kako se obnavljajo in popravljajo meje?	77. Škoda, povzročena po lovcih in divjačini.
8. Kako se iz gnilega grozdja napravi dobro vino.	37. Kislost (kisloba) in razkisanje vina.	62. Presojanje krmil po škrobnih vrednotah.	78. Moderno zatiranje živalskih kužnih in nalezljivih bolezni.
9. Čiste drože in njih raba v kletarstvu.	41. Močno krmilo „ribja moka“ za rast in pisanje prašičev.	63. Garje pri konjih.	79. Preizkusi za umetnimi gnojili 1923. leta.
13. Vzroki neplodnosti pri govedih.	43. Dolžnost vzdrževanja ograj pred živino, ki se pase.	64. Apneni dušik.	80. Pomen kmečkih gozdov.
15. Sluzavost ali vlažljivost vina.	44. Napanjanje govedi.	66. Duh in okus vina po žveplu.	81. Neplodnost, zvrženje in bolezn žrebet.
18. Krmiljenje z oljnimi tropinami.	46. Bradavice (gobe) pri živini.	68. Tobak. Pridelovanje in zakonski predpisi.	82. Salolidin kot sredstvo zoper trtno plesnobo.
20. Čiščenje in precejanje vina.	50. Izdelovanje mila za dom.	69. Sečni kamni pri živalih.	83. Tekoče žveplo zoper plesnobo na grozdju.
25. Resna beseda vinogradnikom ob trgatvi.	51. Zdravljenje kužnih bolezni s cepljenjem (Rdečica).	70. O prijavi sekanja v gozdih.	84. Moljavo žito.
		71. Kisanje in cikanje vina.	
		72. Trošarina na vino.	
		73. Precejanje in filtriranje vina.	

Kupujte samo prvovrsten pridatek h kavi in takšen je
naša prava domača

„KOLINSKA CIKORIJA“

ki daje kavi dober okus, izdatnost in lepo barvo!

**Lekarna pri
Angelu varhu
Ph. Mr.
Stanko Hočevar
Vrhnika.**

Proizvaja specialne ži-
vinozdravilne prepara-
te na veliko po navo-
dilih nadživinozdravnika

Sadnikarja. Vabim Vas, da si ogledate na pokrajinski razstavi „Ljubljana v jeseni“ (velesemenj) moje specijalitete in lekarnico za domače živali in ljudi, ki naj je ne manjska v nobeni večji kmetiji oziroma podjetju! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno, naročila izvršujem poštunoobratno! Za vse moje preparate zahvale na razpolago, v zalogi vsa druga zdravila! Pazite moje ime in na mojo znamko!

Za ljudi:

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura. Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabilost vsake vrste. Vir moči za odrasle in otroke. Pol litrska stekla 20 Din. Porabiti je 3 steklenice po vrsti! Licitihin kroglice z železom. Za živčno bolno, nerвное ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatljica 24 Din. Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din. Hočevarjev želodčni prašek. Proti želodčnemu katarju, oziroma bolečinam in tiščanju v želodcu, želodčnemu krču, kislem izpahovanju in bluvanju Skatlja 20 Din

Za živino.

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev. Je izborno zdravilo pri boleznih na prebavih in zaprtju ter pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice. Umen psaščerejec naj ne bo nikoli brez njega! Zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Bosulina svečice. Edino uspešno zdravilo zoper sramnično vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic. Skatlja z 12 svečicami 30 Din. Sadnikarjev protikataralčen prah za konje. Preizkušen zoper prehlajenje in kašelj pri konjih. Skatlja 20 Din.

**KOTLE ZA ŽGANJEKUHO
APARATE ZA ŽVEPLJANJE SODOV**

in vse druge gospodarske potrebščine dobite
najceneje v specialni trgovini trvdke:

Jugometalija

F. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

Telefon števil. 16.

Pošilni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

**LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA**

Stanje vlože-
nega denarja
nad 180 miljo-
nov dinarjev.

Stanje vlože-
nega denarja
nad 720 mil-
ionov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in v brestu tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši brani nič, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

**LJUBLJANSKI
VELESEMENJ**

**POKRAJINSKA
RAZSTAVA**

4.-13. septembra 1926

4.-13. septembra 1926

**„LJUBLJANA V JESENI“
POD POKROVITELJSTVOM NJ. VEL. KRALJA**

Kmetijska razstava. Vrtnarska razstava. Umetniška razstava. Higijenska razstava. Radio razstava. Avtomobilska razstava. Industrijski proizvodi. — 5. septembra: Razstava plemenskih konj. 8. in 9. septembra: Mednarodna razstava psov.

Legitimacija, ki velja Din 30.— upravičuje do polovične vožnje na osebnih in brzovlakih. Dobi se v denarnih zavodih, kmetijskih in tujskoprometnih organizacijah i. t. d. **Največja razstava v Jugoslaviji. Oglejte si jo!**

Vse vrste poljedelskih strojev,
kakor:

gepeljne mlatilnice,
čistilnice (trijeri), mli-
ne in preše za zadje

in grozdje, slamoreznice i. t. d.

dobite v priznani najboljši kakovosti vedno po
najnižji ceni pri trvdki:

SCHNEIDER & VEROVSEK

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

LJUBLJANA, Dunajska cesta števil. 16.

Vinogradniki!

UNCINOL

za uničevanje oidija.

COCHINOL

za uničevanje kiselj-
ka in gosenic, sigurno
učinkujeta. — Prepri-
čajte se sami!

„ZORA“

IMPORT UMETNIH GNOJIL.

Kajnit, Kalijeva sol, Toma-
ževa žlindra, Superfosfat,
Apneni dušik.

Zaloge:

Ljubljana, - Maribor, - Ptuj, - Celje.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 1200.—	1/8 strani	Din 200.—
1/2 strani	Din 600.—	1/8 strani	Din 150.—
1/5 strani	Din 400.—	1/12 strani	Din 100.—
1/4 strani	Din 300.—	1/24 strani	Din 50.—

Priloga listu stane Din 1200.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Članom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

**Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).**

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Semena.

Pšenica, Dloseška oziroma 1926, drugi pridelek, po Din 4.— za 1 kg, vreče se računajo posebej.

Ozimne rži ter ozimne grašice zaenkrat družba vsemu trudu udom ne more priskrbeti.

Ozimni ječmen po Din 3.— v vrečah po približno 80 kg, bruto za neto. Ker je zaloga ozimnega semenskega žita le majhna, zato sprejema družba naročitve le neobvezno.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljkatve. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 310 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 160.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 85.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 185.— za 100 kg z vrečami vred. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Mešano umetno gnojilo K. A. S. za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje kalij, dušik in superfosfat v primerni sestavi po Din 185.— 100 kg z vrečami vred. Za 1 ha 300 kg. To gnojilo bo jeseni dobavno in sprejema družba prijave že sedaj.

Rožena moka, izoborno dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razkležena kostna moka, 26% fosforove kisline, 2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 200—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo. Kmetijska družba bo za jesensko in zimsko gnojenje naročila le toliko vagonov žlindre (ki jih mora vsled poznejše prepovedi izvoza iz Francije takoj prevzeti), kolikor jih bo po podružnicah pri njej naročenih. Zato prosimo, da se prijave pošljejo družbi brez odloga, da se bo mogla pri nakupu po njih ravnati.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino, dušik ter kalij. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; za spinačo in kumarce 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Eicema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolinej, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.—. Poština posebej.

Arsokol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Antiklor (salojidin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor, franko Ljubljana Din 6.50. Dobi se v čebrih po 25, 50 in 100 kg.

Ebulioskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat.

Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Fenolitaleinov papir po 11.— Din za dozo.

Flora škropilnice, dvolitrske, ročne, za cvetice, po Din 370.—.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozni mlin ELA po Din 1030.

Grozni mlin trvdke Weiss Klosterneuburg, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozni reblijači „Ideal“ štev. 8 Mayfarthov izdelek, št. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozni reblijač (Centrifugalni stroj trvdke Weiss Klosterneuburg) 5450.— Din.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve cevi za škropilnice, iz dobrega rdečega gumija po 12.— Din meter.

Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavrtkih, $\frac{1}{4}$ kg Din 30, po $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1 $\frac{1}{2}$ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.— za 1 kg.

Mošne mere (vage) za v žep, mali format po Din 95.— večji format s termometrom po Din 140.—.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojidin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlin trvdke Weiss Klosterneuburg z mlinskimi kamni po 4250.— Din.

„Stopp“ nastavke sistem Fr. Nechvile, Dunaj za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) po Din 165.—.

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjave pleskani po Din 200.—.

„Srgo“ patrone po Din 7.— za komad.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—.

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavrtkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semen — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro razstopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinalkometer za določanje alkohola od trvdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu. Vinometri „Weinlaube“ od trvdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatlji.

Vrtnarsko orodje orig. trvdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo v rinčicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilnike „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din, D po 200 l po 2620.— Din.

Brusne kamne Bergamo $\frac{23}{24}$ cm po 6.— Din, francoske po $\frac{23}{24}$ cm po 7.— Din, karborundum po 9.— Din komad, umetne domače osle (Svatyn) po 4.— Din komad.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—.

Kose prvovrstne	65 cm,	70 cm,	75 cm,	80 cm
	po Din 28.—	28.—	29.—	29.—

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrstico po 3.— Din, lopate za šitljanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske trvdke „Aktieselskabet“ Titan København L za 150 l po Din 2500.—.

Na željo nekaterih mlekarov si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnice znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H : F za gospodinjstva Din 620. M : O za 60 l Din 1260, za 100 l K : 1 po 1700 Din, za 130 l K : za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—.

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem i. dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—.

Ročno sejhalico po Din 210.— komad.

Slamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarom priporočamo namesto telečjih želodcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po

po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din

Trokarji za goved po Din 100.—

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—

Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—

Poljedelski stroji.

Družba je pravkar prejela vagon orig. Sackovih izdelkov, ki jih bo oddala udom in podružnicam po nastopnih nizkih cenah:

Plug D7 MN SACK z široko ploščo po Din 1050.—

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850

Univerzalni plug ESB5 po Din 920

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175

Okopalnik H4 po Din 315.

Okopalnik XXV SACK (kopačice) po Din 440.—

Okopalnik „Planet“ štev. 8 Din 750.

Okopalnik „Planet“ štev. 18 Din 220.

Osipalnik kompletni po Din 780.—

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350

Osipalnik M za 7" plug (Sack) po Din 390.—

Njivska brana Z3 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2100.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—

Kultivator z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—

Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli za 7" plug po Din 420.—

„Planet junior“ kultivatorji. Na mnogostranske želje nabavila si je družba večje število dobro znanih orig. Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth-ovih tzv. Planet junior okopalnikov (kopačice). Ta kultivator štev. 8 za konjsko vprego, teža pribl. 42 kg, stane s prestavljanim kompletnim okvirjem Din 750.—. Mali Planet junior št. 18 s kopačem za eno kolo, teža pribl. 9 kg Din 220.— Planet kultivator je nesporno najbolje orodje za kulturo krompirja, koruze, krmne pese, hmelja, tobaka, za vinograde itd.

Vabimo poljedelce, da si zalogo ogledajo, tudi če si stroja ne nameravajo takoj nabaviti. V Mariboru so Sackovi izdelki tudi na zalogi v družb. hiši, Meljska cesta 12.

I. JAX & SIN

Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa St. rla Dürkoop, Orožno kolo (Waffenzrad). Ceniki zastoj in franko.

Za jesensko setev

priporoča zanesljivo, odporno seme, ki se krepko obraste

Ernst Osiander, Guštanj.

G. V. Zankar, Žeje, p. Smlednik, piše 29. VIII. t. l.:

„Poskus z Vašo pšenico prav dobro uspel; zlasti se odlikuje po izredno trdi slami in odpornosti proti rji.“

Za 1 oral dobro pripravljene krepke zemlje rabimo 70. k večjemu 100 kg semena. Večji izdatek za dobro sosenke blago se izplača že pri manjši uporabi semena. Vzorci semena se vidijo na kmetijski razstavi v Ljubljani.

Prepojenje krav

in izvrženje je največkrat vzrok nalezljivega kartarja nožnice. Zdravljenje z „Bissulinom“ ima zaželen uspeh. „Bissulin“ Vas ne pusti nikoli na cedilu. Le na živinozdravniško odredbo. — H. Trommsdorff, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). — V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje Vidic-Knez, tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše, preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba

POZOR!!

PATENT!!

Nova iznajdba!!

Najboljši stroj za mlenje sadja

Lahek pogon, ena človeška moč lahko zmelje v 10 do 15 minutah 1 hl. Novoiznajdeni stroj izmelje čisto in fino. Velik prihranek na delavnem času. Nizka cena, ker je jako trpežno in precizno izdelan, torej nobenega popravila.

MATIJA KOZINC,
strojna delavnica, Sevnica ob S.

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 10.— vsaka nadaljnja beseda po 50 para. Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo spremembe oglasov za prihodnje število. Upravi, tvo ne prevzame posredovanja.

Zahvalna izjava.

Gosp. Lekarnarja Šikića v Dolnji Lendavi. Vaša „Zdravilna švedska življenska esenca“ mi je pri moji želodčni bolezni zelo pomagala, pomagala mi je pri apetitu in glavoboli zelo pomagala ter Vam se ovinem potem najsrčnejše zahvaljujem in preporočam tisto Vaše zdravilo vsakemu, ki bojuje na tistih boleznih. — Mio Hren, Sunjski Krivaj. Zdravilo „Švedska življenska esenca“ izdeluje in razpošilja po povzetju Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnja Lendava, Prekmurje. 247

Planinsko kravo

4 leta staro, 7. septembra bo drugič teletila, dobra mlekarica, zamenjam za planinskega vola, ki zna dobro voziti; Josip Grom, Polje št. 2, pošta Begunje pri Lescah. 270

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo nastopila letos slabljiva snetjavnost pri pšenici v veliki meri. Proti nastopu snetjavnosti za more Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suho sredstvo za prašenje pšenice,

katero pospešuje kaljivost semen, ter zasigura večji in boljši pridelek. „Porzol“ je preizkušeno sredstvo! Uporaba zelo enostavna! Cena Porzola: 1 zavitek 200 gramov Din 10.—, 1 zavitek 1 kg Din 44.—. Za 100 kg pšenice zadostuje 200 gramov „Porzola“. Zahtevajte „Porzol“, dobiva se povsod. Trgovci, ki želijo imeti „Porzol“ naprodaj dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.

Zagrebačka poslovница

ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/I. nadstr.

Sode
vseh velikosti ima vedno v zalogi, ter isto tam se sprejemajo vsa popravila po najnižjih cenah, Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana (Trnovc.) 241

Stiskalnice za sadje

in brzoparilniki! Kdor želi kupiti res poceni naj zahteva takoj ponudbo od tvrdke A. Kašman, železnina, Skofjaloka Istitut tudi zaloga žindre in superfostata za ajdo po najnižji ceni 237

„Norton“ stroji in aparati!

Ljubljana-Siška, Jernejeva cesta 5 (pod cerkvijo), popravlja vse kmetijske stroje, izdeluje zasnove za cirkularne žake, vilnačna vretena za grozdne in sadne stiskalnice. „Separatorji za mleko“ „Lubella“ (od Skodovih zavodov). 249

Kupujemo zlato, srebro

platin, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne odpadke po najvišjih cenah. (Večje množine prevzamemo osebno). Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana, Spod. Siška (Jernejeva c. 8.) 251

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10/39 pošlje vsakemu naročniku „kmetovalca“ zanimiv cenik brezplačno! Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal! 148

Posestvo

od agrarne reforme se dobi od ogromnih posestev (560 oralov posekanega gozda) pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Poi ure od postaje, blizu glavne ceste, zemlja rodovitna, brez kamenja. Slovenci in Hrvati, vdeležite se parceliranja! Denar bo dobro naložen. Za nadaljnja pojasnila pošljite za 5 Din znak na: Ivan Uratnik i Drug, Pivnica kot Virovitice (Slavonija). 265

„Krosna“ tkalnica

v Ljubljani, Zrinskega c. 6, sprejema v tkanje laneno in konopljino prejo, ter tke najceneje knjičko platno! V zalogi ima pa platno za rjuhe, namizne prte, zavese, brisače in platno za perilo po najnižjih cenah. Zahtevajte vzorce in cenike! 266

Sadne mline

iz najboljšega blaga ima vedno na zalogi: Rudolf Knez, ključavničarstvo, Radeče 75 pri Zidanem mostu. 220

Prodaj ugodno:

2 bencin-motorja ležeča 8 HP in 10—12 HP. En 4-cilindriški motor 50 HP. Cirkularno na vozu z bencin-motorjem 3 HP, in eno diktenhobel mašino. Naslov: M. Kastelic, Ljubljana za Gradom J. 271

Bencin motor — 4 k. s.

montiran na vozu, ima napredaj: Mihael Kavčič, Zgor. Siška 125 pri Ljubljani. 272

Pšenica za seme

čista „Sierban Protific“ in najzgodnejši ozimni ječmen, več vagonov, ima napredaj: Fakultetsko Dobro v Maksimiru pri Zagrebu. 273

Za majerja

išče službe oženim par, trezen in pošten, prevzame vsako delo najraje pri živini. Naslov: Fran Zakrajšek, Fužine 12, pošta Hrušica pri Ljubljani. 274

Dva trijerja (čistilnika)

že rabljena, v dobrem stanju, ima na prodaj: Kmetijska podružnica v Zgornji Šiški št. 39. 275

Kozolec

v zelo dobrem stanju, 12 m dolg, 6 m širok, 10 m visok, se takoj prodaj! 276

Gepelj

železni, firme Melihar-Umrath, Praga (Bubna) še nerabljen, se prodaj! Uprava posestva Herberstein, Velenje. 276

Kupim „Gepelj“

(viteli) stoječ, dobro ohranjen. Naslov: Andrej Merlak, posestnik Žiberše, pošta Gor. Logatec. Reflektira se po možnosti na bližnje ponudbe. 277

Jabolčne divjake

enoletne, 1 vrste, ima več tisoč komadov na prodaj: Peter Ribič, posestnik v Vojniku pri Celju. Oddaja sredi oktobra, cena po dogovoru. 285

Vabilo

k rednemu občnemu zboru Mlekarske zadruge na Škaručni, r. z. z. o. z., ki bo dne 19. septembra 1926, ob 15. uri pri Vodetu s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo načelnstva in nadzorstva, 3. odobritev računskega zaključka za leto 1925, 4. čitanje revizijskega poročila, 5. volitev načelnstva in nadzorstva, 6. sprememba pravil. — Načelnstvo. 289

Agrarni biro
Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana
Selenburgova ul 7, I. nadstropje

(v bliži Jadransko-Podunavske banke).

Strokovni nasveti, najcenejše preskrbovanje vseh kmet. potrebščin. Pomoč pri vnovčevanju kmet. proizvodov. — Posredovanje pri nakupu in prodaji posestev, graščin, hiš, trgovskih in drugih obrtov, vodnih sil itd. Pomoč pri iskanju posojil. — Pouk v kmet. davčnih zadevah. Prodaja lastne zelo priporočljive in praktične knjige, in sicer: „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice — (slov., srbohrv., nem., madj., ital.). Cena Din 10.— s poštnino vred, v inozemstvo Din 11.—. Vsak takoj razume. Denar vnaprej! — „Osnovni pojmi modernega bančništva in borzništva“ za razumevanje kako delajo denarni zavodi in borza. Cena Din 22.— s poštnino vred, v inozemstvo Din 24.—. Denar vnaprej!

Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti Din 22.—. Ako kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biro-a, priloži pismu Din 2.— (oni iz inozemskega v obeh slučajih po Din 2.— več).

Krasno tele — bikec,

simodolec od dobre mlekarice je za plemo in vodna sesalka ciliadecarica št. 21 napredaj pri Franc Vrtačnik, Vič št. 44 pri Ljubljani. 279

Bencin motor 6 K. S.

ležeč, dobro ohranjen, prodaj radi nabave električnega motorja po ceni po dogovoru. Franc Pintar, Sestranskavas, pošta: Gorenjavas nad Skofjotoko. 280

Mlatilnice, čistilnice

in trijerji za žito, slamoreznice, mlinci in stiskalnice za sadje, posnemalniki za mleko, kotli za krmo in žganjekuho najceneje pri Fr. Stupca v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1. 281

Sadne divjake,

enoletne, prvovrstne, zdrave, ima v poljudni množini za prodaj Vicenski Škerlec, pošta Velika Nedelja v Sloveniji. Vzorce je ogledati na Večesjmu od 4. do 13. septembra v Ljubljani. 282

Dobrega lovskega psa,

eno leto starega, srednje velikosti, ki je tudi dober čuval, ima na prodaj: Lovrenc Proj, Peven št. 5, pošta: Skofjaloka. 283

Pajkelj,

slamorezni in reporezni stroji, razna oprega za konje, vozovi, šrambe za žito, vreče iz usnja za moko, prazni sodi i. t. d. na prodaj pri: Niko Ahacič-dedič, Tržič. 284

Kupim „Elektro motor“

4 do 6 k. s. na tresoč tok. Natančne ponudbe na upravo „Kmetovalca“ pod „Motor“ štev. 278. 278

Ekonom.

Absolut vinarske in sadjarske šole v Mariboru, z dveletno kmetijsko prakso, išče primerne službe. Nastop takoj. Naslov pri Upravi „Kmetovalca“ v Ljubljani pod štev. 286. 286

V najem oddam

veliko kmečko posestvo v Belokrajinu z vinogradom, obstoječe iz biše gospodarskih poslopil in 50 oralov zemlje z živino in živežem vred za večletno dobo od 1. novembra pod zelo ugodnimi pogoji. Prijave je poslati do 8. septembra na naslov: Ivan Madronič, Litija. 287

Kravar,

oženjen in njegova žena kot svinjska dekla dobita stalno službo pri Erstu Oslander, veleposestnik Guštanj. 288

Čistilnik za žito (trieur)

dobro ohranjen na prodaj; cena Din 1.500.—, Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36. 290

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljajte to sredstvo vedno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsako zavrzeli Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte specielne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana. 248

Motna vina čistiti

In trpka, ter preklisa omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specielno francosko želatino „Lainé“ tvrdke Clerment & Ouignard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cenel Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana. 249